

Hrvatski savez udruga
privatnih šumovlasnika
Avenija V.Holjevca 20
10000 Zagreb



UKIDANJEM ŠUMARSKE SAVJETODAVNE SLUŽBE ŠUMOVLASNICI OSTAJU BEZ SVOG NOVCA?!

U donjoj tablici prikazani su podaci o tome koliko se sredstava od naknade za općekorisne funkcije šuma, odnosno neporeznog davanja za šume prikupi po godinama:

Godina	U milijunima kuna
2007.	418,9
2008.	435,9
2009.	458,6

Sav taj novac, u skladu sa Zakonom o šumama iz 2005. godine, uplaćuju pravne i fizičke osobe koje u RH obavljaju gospodarsku djelatnost na poseban račun Trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o.. Zar nije jedino logično i ispravno da se taj novac uplaćuje na račun Ministarstva financija, Ministarstva šumarstva ili neke zasebne ustanove koja je pod okriljem i neposrednim nadzorom države. Neposredni nadzor podrazumijeva i transparentno trošenje prikupljenih sredstava koja su strogo namjenska.

Površina privatnih šuma u odnosu na sve šume iznosi 22% i novac iz spomenute naknade se sukladno Zakonu o šumama treba raspodjeljivati proporcionalno udjelu površine, tako da bi izdvajanja za privatne šume, kad se odbiju sredstva od 5% koja idu Vatrogasnoj zajednici, trebala biti kako dalje slijedi:

Godina	U milijunima kuna
2007.	87,75
2008.	91,10
2009.	95,85

Po našim informacijama, gornji iznosi se ni približno ne utroše za poboljšanje stanja u privatnim šumama - naime, mi vlasnici privatnih šuma u kontaktu smo s djelatnicima Šumarske savjetodavne službe i dobivamo informacije da ŠSS godišnje utroši otprilike 10 do 30 milijuna kuna, možda i manje, za unapređenje gospodarenja u našim šumama. Ovaj podatak se vjerojatno može lako provjeriti u ŠSS. Ako je on istinit, a vjerojatno je, onda je to pogubno i jako loše za privatne šume i šumovlasnike, a time i za cijelu zajednicu. Dakle, samo u posljednje tri godine cca 200 milijuna kuna koje su trebale biti utrošene za poboljšanje stanja u privatnim šumama su završila negdje drugdje.

Zakon o šumama iz 1990. godine uvodi naknadu za općekorisne funkcije šuma u iznosu od 0,07 % od ukupnog prihoda gospodarskih subjekata koji obavljaju gospodarsku djelatnost u RH. Nedavno je ta naknada smanjena za 25 %, što podržavamo. Od 1990. pa do 2007. godine kada je osnovana ŠSS u privatne šume nije uloženo gotovo ništa ili su ti iznosi zanemarivi, ako se izuzme naš Gorski kotar gdje su ulagana izvjesna sredstva.

Gdje su završili ti novci? Približan iznos od 1990. godine pa do 2007. godine nije teško izračunati.

Iz svega navedenoga se može iščitati da se Republika Hrvatska prema državnim šumama odnosila kao majka, a prema privatnim šumama kao maćeha. Ni danas stanje nije puno bolje ako uzmemo u obzir da ipak postoji Zakon o šumama koji prepoznaje privatne šume, ali nejasno je zašto se išlo na osnivanje Šumarske savjetodavne službe ako se s njom namjeravalo maćehinski postupati što se neposredno reflektira i na nas vlasnike privatnih šuma. Vjerojatno je veliki utjecaj na njeno osnivanje imalo naše približavanje Europskoj uniji. Danas je Šumarska savjetodavna služba ukinuta i „pripojena“ trgovačkom društvu. Kako jedna javna ustanova s javnim ovlastima u privatnim šumama može biti „pripojena“ trgovačkom društvu koje je osnovano za gospodarenje državnim šumama??? Kako jedna tako korisna ustanova uopće može biti ukinuta? Kako ju se može svrstati na istu razinu s nekakvom Agencijom ili Zavodom za otkrivanje dopinga u sportu ili kako se već zove? ŠSS je skrbila o cca 600 000 ha, to je nešto više od 1/10 ukupnog kopnenog teritorija RH.

Šume su sukladno Ustavu RH od interesa za državu i imaju njenu osobitu zaštitu. Zar su privatne šume od toga izuzete? Odgovor se krije na Ustavnom sudu Republike Hrvatske i bit ćemo prisiljeni zatražiti ga.

Koliko znamo, privatne šume doprinose općekorisnim funkcijama šuma i kvaliteti življenja u socijalnom, gospodarskom i ekološkom smislu jednako kao i državne šume, ili to u RH nije tako. One također posjeduju zavidnu drvenu zalihu, zavidnu biološku raznolikost i ono što nije manje važno predstavljaju, ili bi trebale predstavljati, kakav - takav izvor prihoda za oko 500 000 vlasnika šuma.

Ovaj maćehinski odnos se dalje reflektirao i na Šumarsku savjetodavnu službu koja od svog osnutka nije zaživjela u pravom svjetlu. Iako Koalicijski sporazum predviđa jačanje kapaciteta ŠSS, to se nije provodilo, već se radilo doslovno suprotno, što je konačno dovelo do njenog ukidanja. Kako čujemo od zaposlenika ŠSS, a i sami vidimo da služba nije nikada u potpunosti ustrojena - naime, zaposleno je oko 80 – 90 djelatnika na

cijelo područje RH koje obuhvaća 600 000 ha privatnih šuma, a trebalo ih je biti dva puta više.

Mi vlasnici privatnih šuma smatramo da je osnivanje jedne ovakve službe jedan od najboljih poteza u šumarstvu RH u zadnjih 20 godina, a njeno gašenje najgori mogući potez. Sada, kad je ŠSS ugašena, sigurni smo da se gotovo ništa od naknade iz općekorisnih funkcija šuma neće ulagati u privatne šume, kao ni prije 2007. godine.

Osnivanjem ŠSS privatne šume su vraćene iz zaborava (počelo se razvijati poduzetništvo u pozitivnom smislu te riječi, „pojaviło“ se tržište drvom u privatnim šumama, kao i tržište šumama i šumskim zemljištem, mi privatni vlasnici smo dobili i nešto novca za poboljšanje naših šuma, počelo se s obnovom šumskih cesta, kojih je do sada obnovljeno cca 100 km, do sada je napravljeno 108 programa gospodarenja za privatne šume na površini od 142 610 ha, posađeno je 525 000 sadnica, osnovali smo udruge šumoposjednika, osnovali smo Savez udruga, jednom rječju privatne šume su živnule, a i mi s njima). Međutim, ti procesi su svjesno kočeni jer se novac iz privatnih šuma trošio u državne šume.

Razmotrimo samo sljedeći paradoks: prije 2007. godine su o privatnim šumama brinule Hrvatske šume. Tih vremena se mi šumoposjednici dobro sjećamo, iako su djelatnici Hrvatskih šuma radili samo na doznaci i otpremanju drva i za to smo im plaćali. Od strane ŠSS smo moglo dobiti i savjete i novčane poticaje za sve radove u našim šumama. I sad je takva služba ukinuta.

Uporno se provlači teza o radovima zaštite šuma, uzgajanja šuma i opažačkoj protupožarnoj službi u državnim šumama i kako za to neće biti novca ako se smanji iznos naknade, pa ista je stvar i u privatnim šumama i one gore ako su zapaljene, mogu biti i zaražene i jednako se „ponašaju“ kao i državne šume. Znači da je i njima potrebna zaštita i sve ostalo kao i državnim šumama.

Valjda je svemu ovome razlog što je država vlasnik državnih šuma, a nas 500 000 vlasnici privatnih šuma.

Po našim saznanjima i spoznajama, ŠSS je trošila oko 30 % od mogućeg iznosa za unapređenje stanja u našim šumama, ne znamo je li to zbog njihove nesposobnosti ili zbog bojkota s drugih strana.

Vlada RH u svom Prijedlogu za reorganizaciju agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima navodi da ŠSS za intelektualne usluge troši 13.186.035,76 kn iz proračunskih sredstava. To nije točno. ŠSS iz proračunskih sredstava namiruje samo svoje potrebe za plaćama zaposlenika.

Sve ostale obveze ŠSS podmiruje iz naknade za općekorisne funkcije šuma sukladno važećem Zakonu o šumama i Pravilniku o postupku za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za izvršene radove u šumama šumoposjednika za što je i osnovana. Zadatak raspodjele sredstava, proporcionalno zastupljenosti površina privatnih šuma u ukupnoj površini šuma, iz gornje naknade jedan je od njenih osnovnih zadataka uz ostale javne ovlasti koje obavlja (doznaka i otprema stabala iz privatnih šuma, vođenje evidencija za privatne šume, raspisivanje javnih nadmetanja za obavljanje intelektualnih usluga...).

Intelektualne usluge koje financira ŠSS odnose se na izradu Programa gospodarenja za šume šumoposjednika i na stručne i znanstveno-istraživačke radove u

šumama šumoposjednika. Privatne šume, kao jedan ogroman gospodarski potencijal RH, su zapostavljane od II svjetskog rata na ovamo i osnivanjem ŠSS na njih je usmjereno jedno pozitivno svjetlo što smo mi šumoposjednici jedva dočekali i objeručke prihvatili. Nikad se za šume šumoposjednika nije radilo u smislu poboljšanja njihova stanja. ŠSS je izradom Programa gospodarenja za privatne šume (predstavljaju temeljne planove za sveobuhvatno gospodarenje u privatnim šumama i omogućuju ulaganja u iste) i pokretanjem stručnih i znanstvenih istraživanja po prvi put počela utirati put za razvoj privatnog poduzetništva vezanog na privatne šume (licencirane tvrtke za izradu programa gospodarenja, za vođenje šumskih posjeda, za gradnju šumskih prometnica, za doznaku stabala...). Ukidanjem ŠSS sve to prestaje i slobodno možemo reći da se guši privatno poduzetništvo koje je vezano na privatne šume. Broj tvrtki se može doznati u Hrvatskoj komori inženjera šumarstva i drvne industrije.

Kako se navodi u Prijedlogu za reorganizaciju agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, Trgovačko društvo HŠ bi bilo svojevrsni monopolist na području cijele RH, što nikako nije u duhu slobode poduzetništva i slobodne tržišne utakmice koju proklamira i za koju se zalaže Vlada RH.

U zadnjih nekoliko godina došlo je do povrata šuma velikim šumoposjednicima što također obvezuje na pravednu raspodjelu sredstava iz naknade za općekorisne funkcije šuma i što je utjecalo na dodatno povećanje površine privatnih šuma u odnosu na državne šume.

Međutim, morat ćemo se suočiti s činjenicom da ulaskom RH u Europsku uniju više ništa neće biti kako je bilo, odnosno da će se šumarska politika morati prilagoditi europskim normama. Vjerojatno će nakon izvjesnog vremena Vlada uvidjeti grešku i neminovnost ponovnog osnivanja neke ustanove za pomoć privatnim šumama i njihovim vlasnicima. Još jednom naglašavamo da nas privatne šumovlasnike ne zanimaju političke spletki, mi samo hoćemo poštenu raspodjelu naknade iz općekorisnih funkcija šuma i to u omjeru: državne šume 78%, privatne šume 22 %. Dakle, hoćemo samo ono što je propisano Zakonom o šumama, ništa više a ni manje. Ukoliko se dosadašnje nepravedno trošenje „našeg“ novca nastavi, spremni smo uputiti tužbe nadležnim sudovima i institucijama pa i nadležnim sudovima u Europskoj uniji, jer nezadovoljstvo šumoposjednika raste i kvota nezadovoljnika se ubrzano popunjava. Žalit ćemo se i ukoliko se eventualnim izmjenama Zakona o šumama smanje bilo kakva prava privatnih vlasnika šuma. Molimo našu premijerku da ispita ove navode i da omogući dosljedno provođenje odredbi Zakona o šumama i ostalih na njega nadovezujućih zakona i propisa. Također želimo naglasiti da Hrvatski savez udruga privatnih šumovlasnika trenutno u svom članstvu ima 40 registriranih udruga. Na kraju još jednom pitamo:

GDJE JE POTROŠEN NOVAC NAMIJENJEN PRIVATNIM ŠUMOVLASNICIMA I DO KADA TO MISLI TRAJATI?

